

בש"פ 571/14 - פלוני נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 571/14

לפני: כבוד השופט א' רובינשטיין

העורר: פלוני

נגד

המשיב: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים
(השופטת ת' בזק-רפפורט) מיום 8.1.14 במ"ת
42136-03-12

תאריך הישיבה: כ"ה בשבט תשע"ד (26.1.14)

בשם העורר: עו"ד ירום הלוי

בשם המשיבה: עו"ד חיים שוייצר

החלטה

א. ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בירושלים (השופטת ת' בזק-רפפורט) מיום 8.1.14 בתיק מ"ת 42136-03-12, בגדרה נדחתה בקשתו של העורר לעיון חוזר בתנאי מעצר הבית בו הוא נתון.

רקע

ב. בשנת 2013 נידונו בפניי שני עררים שהגיש העורר (בש"פ 3553/13 מיום 5.6.13) (לעניין גילוי חומר חקירה); בש"פ 5370/13 מיום 8.8.13 (ראו להלן)), והמעין יעין שם: עובדות הפרשה וההליכים המשפטיים שהתנהלו עד כה יוצגו איפוא בתמצית. ביום 25.3.12 הוגש לבית המשפט המחוזי בירושלים כתב אישום בן 18 אישומים (אשר תוקן שלוש פעמים) כנגד העורר ואשתו (ת"פ 42118-03-12); כנטען הקימו העורר ואשתו וילת אירוח בשם "הטירה" וזאת ללא אישור מבעלי הקרקע, ללא היתרים, מבלי ששילמו לבעלי המקצוע בהם נעזרו, ומבלי שנתנו תמורה ללקוחות אשר שילמו מראש בעבור השהות בוילה; כל זאת, תוך שהעורר הילך אימים על מי שבא לדרוש את חלקו, ואף נקט באלימות. והעבירות יפורטו להלן.

העבירות יוחסו לעורר בכתב האישום הן מקרים רבים של סחיטה באיומים וסחיטה באיומים בנסיבות מחמירות לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977, תקיפה בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 379 ו-382(א) יחד לחוק העונשין, קבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 לחוק וניסיון לקבלת דבר במרמה לפי סעיף 415 בצירוף סעיף 25 לחוק, גניבה לפי סעיף 384 לחוק, שיבוש מהלכי משפט לפי סעיף 244 לחוק והפרת הוראה חוקית לפי סעיף 287 לחוק; ריבוי עבירות מס לפי סעיפים 215(א), 216(4), 216(5) ו-220(5) לפקודת מס הכנסה [נוסח חדש], התשכ"א-1961 ולפי סעיפים 117(א), 117(4), 117(א), 117(7), 117(א), 117(13) ו-117(ב) לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975; הלבנת הון לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000; עבירות של הונאה בכרטיס חיוב לפי סעיף 17 לחוק כרטיסי חיוב, התשמ"ו-1986; ועבירות של משיכת שיקים ללא כיסוי לפי סעיף 16(א) לחוק שיקים ללא כיסוי, התשמ"א-1981. כתב אישום קשה, לכל הדעות.

ג. בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצר העורר עד תום ההליכים נגדו (מ"ת 42136-03-12). בדיון מיום 18.7.13, משהוסכם על קיומן של ראיות לכאורה, הורה בית המשפט (השופט א' אפעל-גבאי) על שחרורו של העורר לבית מעצר חלופי במושב בן זכאי בתנאי מעצר בית מלא ובפיקוחם של מנהלי המקום; עוד נקבע כי יותקן לעורר איזוק אלקטרוני, וכי יופקדו בקופת בית המשפט ערבות עצמית וערבויות צד ג'. ביום 21.5.13 קיבל בית המשפט חלקית את בקשתו הראשונה של העורר לעיון חוזר, חרף המלצת שירות המבחן להימנע מכך. עקב מצב משפחתו של העורר הורה בית המשפט על העתקת מקום מעצר הבית של העורר לביתו עם אשתו וילדיו, וזאת בפיקוחו של מר ירדן אולמן. עם זאת נקבע, כי לא יותר לעורר לצאת להתאווררות, וכי תנאי מעצר הבית יעמדו בעינם, והבטוחות המופקדות תוגדלנה.

ביום 30.7.13 נדחתה בקשתו השניה של העורר לעיון חוזר בתנאי שחרורו (השופט ת' בזק רפפורט). הוטעם, כי משלא נתעוררו נסיבות חדשות וכן נוכח פרק הזמן הקצר שחלף מאז התקבלו שתי ההחלטות הקודמות, לא קמה עילה לעיון חוזר בהחלטה. לא נעתרתי לעררו של העורר על ההחלטה, מטעמי בית המשפט קמא (בש"פ 5370/13, 8.8.13).

החלטת בית המשפט המחוזי שעליה הערר

ד. ביום 17.1.2.13 הגיש העורר בקשה שלישית לעיון חוזר בתנאי מעצרו כפי שנקבעו בהחלטה מיום 30.7.13. העורר ביקש כי יותר לו לצאת ממעצר הבית לעבודה אצל ירדן אולמן בין הימים א'-ה', וכן כי יותר לו לצאת להתאווררות פעמיים בשבוע. ראשית נטען, כי העורר שוהה מזה שנה ומחצה במעצר בית, והקפיד על מילוי תנאי שחרורו ללא הפרות; נטען גם, כי מסוכנותו פחתה נוכח פשרות והסדרי התשלומים אליהם הגיע ביחס למרבית

הסכסוכים האזרחיים; כן נטען, כי התפרצות מחלת סכרת בגופו של העורר, מחייבת פעילות גופנית סדורה ואינטנסיבית; ולבסוף נאמר, כי דיוני ההוכחות הראשונים בתיק נקבעו לחודש פברואר, שנתיים לאחר הגשת כתב האישום.

ה. ביום 8.1.14 דחה בית המשפט (השופטת ת' בזק רפפורט) בקשתו של העורר. נקבע, כי לא ניתן לאפשר לעורר לעבוד לצדו של ירדן אולמן, המנהל מערך של דויר מוגן לחולי נפש, שכן מדובר בחלופה "רופפת בהרבה מזו הקיימת", שבה לא ניתן לקיים איזוק אלקטרוני, וכי הבקרה על קיום תנאי הפיקוח בלתי אפשרית הואיל והעבודה המדוברת מצריכה נידות ושהות במקומות שונים; האמור - נוכח המעשים החמורים המיוחסים לעורר, עברו הפלילי המכביד, וקיום חשש רציני לשיבוש הליכי משפט ולהישנות התנהגות פוגעת. עוד נקבע, כי הסידורים הספציפיים שאליהם יוצא העורר מספר פעמים מדי חודש מאפשרים בפועל התאווררות, ודי בכך. באשר לקצב שמיעת הראיות בתיק העיקרי נאמר, כי תחילת הראיות קרובה, וכי לא ניתן לזקוף את העיכובים שאירעו לחובת המשיבה לבדה. באשר למחלת הסכרת, נקבע כי אין בהתפרצות המחלה עילה לעיון מחדש, וכי ככל שיידרשו סידורים ספציפיים ניתן יהיה לבצעם בתיאום. עוד נאמר, כי מצבה הכלכלי של המשפחה, כמו גם יישוב הסכסוכים האזרחיים - אין בהם כדי להצדיק שינוי ההחלטה בעניינו של העורר.

ו. לעת זו, נקבעו בהליך העיקרי שלוש ישיבות הוכחות ראשונות הצפויות להתקיים בחודש פברואר הקרוב (18.2.14, 19.2.14, 23.2.14) וישיבת הוכחות נוספת בחודש מארס (5.3.14).

הערר

ז. בערר נטען, כי לא ניתן משקל ראוי למשך הזמן הארוך בו נתון העורר במעצר בית מוחלט, ולמצב הכלכלי הקשה אליו נקלעה משפחתו. הוטעם, כי עברו הפלילי של העורר אינו כה מכביד, שכן מעולם לא נדון למאסר בפועל והמעשים בגינם הורשע אירעו לפני זמן רב. עוד הוטעם כי החשש לשיבוש קלוש, שכן העורר לא ניצל לרעה מעולם את יציאותיו מדי פעם ממעצר בית, ואף כי יכול היה לעשות כן בנקל, מעולם לא חשב לשלוח אנשים מטעמו אל מי מעדי התביעה, ורבים הגיעו עמו להסדרים.

עוד נטען כי ללא הקלה בתנאי מעצר הבית הדוקים, לא יוכל העורר להראות כי הוא ראוי לאמון, והתנהגותו עד כה מוכיחה כי האמון שנתן בו בית המשפט בהחלטה לשחררו למעצר בית - מוצדק. נטען עוד, כי המשיבה היא אשר עיכבה את העברת חומר החקירה במשך כשנה, דבר שעיכב את המשפט, וכי התפרצות מחלת הסכרת בגופו מהווה עילה לעיון חוזר; העבודה בו מדובר היא נהיגה וסיוע פסי למר אולמן.

הדיון

ח. בדיון הטעים בא כוח המלומד של העורר את היעדר ההפרות, ואת הנסיבות החדשות של הסכרת שנתגלתה; חלפו כמעט שנתיים מהגשת כתב האישום, וכאמור עוכב זמן רב חומר חקירה. נאמר כי אכן התסקירים לא היו חיוביים, אך מר אולמן שיכנע באפשרות למעבר לבית העורר, והדבר הצדיק את עצמו.

ט. בא כוח המדינה הטעים את עברו הפלילי המכביד של העורר, שעמד שמונה פעמים בפני בתי המשפט בעיקר בעבירות מרמה, ובתיקים רבים מאוד.

הכרעה

י. נוכח חלוף הזמן סבורני כי יש מקום להליכה מסוימת לקראת העורר, במובן של אפשרות עבודה בפיקוח צמוד, בהיות הבטלה "אם כל חטאת"; אך לא אוכל להיעתר לעיסוק שיש בו ניידות כמוצע שכן - מנגד - "לפתח חטאת רובץ", נוכח תולדותיו של העורר. אם יוכל מר אולמן להציע לעורר עבודה של מספר שעות במקום אחד, תוך פיקוח צמוד שלו, ייבדק הדבר על-ידי שירות המבחן ותסקיר יונח בתוך 21 יום על שולחן בית המשפט המחוזי שיכריע לפי שיקולו. לעת הזאת איני רואה מקום להוספת יציאה להתאווורות. רופאת העורר קבעה לעניין הסכרת צורך ב-40 דקות הליכה שלוש פעמים בשבוע, וזאת ניתן לעשות גם בחצר (בנוסף ליציאות הספציפיות); אני מאחל כמובן לעורר בריאות טובה.

יא. הערר מתקבל חלקית לפי האמור.

ניתנה היום, ב' באדר א' התשע"ד (2.2.2014).

שׁוֹפֵט